

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 aprilie

Seria I, Anul XX, Nr. 10 (222), 2012

Icoană realizată de Iosif Chezan
www.divine-icons.com

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

SCRISOARE PASTORALĂ

LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI

2012

Iubiți credincioși,

Învierea Domnului este fundamentul credinței noastre. Acest adevăr de credință îl mărturisim la fiecare Liturghie, atunci când spunem: „cred într-unul Domn Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, [...] care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a coborât din ceruri și S-a întrupat, [...] și S-a răstignit pentru noi, [...] și a pățimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi [...]”. Adevărul despre învierea Domnului Isus din morți este mesajul pe care Biserica l-a propovăduit continuu de două mii de ani, mesaj care a dat sens și speranță vieții tuturor oamenilor. Credem în înviere și datorită mărturiei mironosițelor, cărora îngerul le spune: „veniți de vedeți locul” (Mt. 28, 6); „a înviat” (Lc. 24, 6). Evenimentul era unul de excepție, iar „femeile ieșind din mormânt au fugit de acolo și nimic n-au spus, căci se temeau” (cfr. Mc. 16, 8). Frica și cutremurul, uimirea și neîncrederea sunt constante ale persoanei umane, iar femeile mironosițe s-au comportat firesc, pentru că „nu pricepuseră Scriptura” (Io. 21, 9). Dar „după opt zile”, (Io. 21, 26) și pentru eternitate Domnul cel înviat se reîntoarce în mijlocul apostolilor, în

mijlocul nostru și ne spune tuturor: „Pace vouă!” (Io. 21, 26). Credința noastră este pace și înviere, bucurie și speranță, iubire și dăruire.

Dragii mei,

Celebrăm Învierea Domnului, dar, din păcate, „spaima” (Mc. 16, 5) și neîncrederea care le-a cuprins pe femeile mironosițe domnește nu doar la noi în țară, ci în întreaga lume. Tocmai în acest context ne vine în minte întrebarea retorică a lui Natanail: „Din Nazaret poate să fie ceva bun?” (Io. 1, 47). Logica faptelor ne face să mergem mai departe și să ne întrebăm: din România mai poate ieși ceva bun? Biserica Catolică din România mai are ceva de spus? Blajul mai poate oferi ceva? Răspunsul este unul singur, și e destul de simplu: acela pe care ni-l dau tot femeile mironosițe - „veniți de vedeți” (Mt. 28, 6) -, dincolo de mormânt este învierea, viața și speranța noastră.

Recent, Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea a creat un număr de 22 de cardinali – unul singur din România – Preafericitul Părinte Lucian. Iar Papa, urmașul lui Petru, ne spune: priviți spre România, mai sunt valori! Au fost și vor mai fi persoane de caracter, demne și iubitoare de Adevăr, capabile să se jertfească pentru țara și poporul din care fac parte, asemenea Blândului Păstor! Pe de altă parte, tot Papa ne mai spune: Biserica Catolică din România a oferit lumii, în timpul persecuției, o „mulțime... de martiri și de mărturisitori, ..., îmbrăcată în veșminte albe și care sunt înaintea tronului lui Dumnezeu (Cfr. Apoc. 7, 9-13) (1). Această mulțime de nume ilustre de martiri, precum Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hosu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie, Tit Liviu Chinezu, Anton Durcovici, Marton Aron, Bogdanfi Szilard, Scheffler Ianos, Vladimir Ghica, sunt gloria Bisericii.

Așadar, tocmai în zilele noastre, un episcop din Biserica Greco-Catolică din România - Preafericitul Părinte Lucian - este chemat de Papa Benedict să fie, împreună cu Petru, „piatra” pe care se construiește Biserica, ... și să dea mărturie despre Evanghelie până la sacrificiul propriei vieți (Cf. Mt. 16,18) (2). Astfel, Blajul - „Mica Romă” (3), de unde a „răsărit soarele românilor” (4) -, condamnat și el la moarte prin interzicerea Bisericii Greco-Catolice, a reînviat și este din nou în glorie

VESTITORUL**P.S.S. Virgil Bercea: Președinte****Redacția și administrația:****Pr. Olimpiu Todorean:** redactor coordonator,**Ioan F. Pop:** secretar de redacție.

ioanfpop@gmail.com

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli, Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

împreună cu Hristos Domnul, care aduce lumina Învierii. Blajul este din nou în atenția Sfântului Părinte, și prin el fiecare credincios în parte este recunoscut, apreciat și prețuit de Papa Benedict al XVI-lea. Sfântul Părinte ne spune fiecăruia: mergeți mai departe pe acest drum care duce spre Hristos, rădăcinile credinței le găsiți în Cuvântul lui Dumnezeu, în învățătura Părinților Bisericii, în Tradiția bizantină și în Unirea cu Scaunul Apostolic al Romei (5).

Dragii mei,

Isus în Grădina Ghetsemani, „fiind în zbuciumul durerii”, a lăsat să se facă voia Tatălui (Cfr. Lc. 22, 42-44), pentru că el este Fiul și știe că numai la Tatăl este fericirea și viața. Tatăl este „Binele”, „Adevărul” și „Frumosul”. Cu toții suntem chemați să slujim și să purtăm în lume Adevărul, Binele și Frumosul. Acest lucru l-a făcut Biserica Greco-Catolică și Blajul, împreună cu Cardinalii noștri, episcopii și preoții care s-au jertfit în pușcăriile comuniste, și l-ați făcut și dumneavoastră, toți credincioșii care, în ultimii douăzeci de ani, ați încercat să trăiți cu sinceritate credința și să faceți mereu, oricât de greu ar fi, „voia Tatălui”, persistând în bine, adevăr și frumos.

Fiul a hotărât, tot în mod liber, să fie „servul umil” al umanității, pe care și-a asumat-o pentru a noastră mântuire, pentru a ne da posibilitatea de a trăi ca fii ai Domnului în Fiul. Faptul de a trăi ca fii ai aceluiași Părinte ne face frați, iar între frați domnește iubirea. „Iubirea” mă face „serv” al persoanei pe care o iubesc. A sosit ora ca „pentru Înviere să iertăm toate, să ne luminăm cu prăznuirea, să ne îmbrățișăm unii pe alții, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi” (6) să alegem cu toții iubirea. Adevărul creștin nu este compatibil cu nici o formă de mărire deșartă, de putere lumească, nu este fanatic, nu este violent și - chiar dacă este oprimat, răstignit și îngropat -, moartea nu-l biruie. Iar noi mărturisim acest lucru: „Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”.

Iubiți credincioși,

Legăturile interumane pe care le construim

aici, pe pământ, sunt bazate pe drepturi și îndatoriri, însă în Biserica lui Hristos acestea sunt luminate și de spiritul dăruirii, al carității, al împăcării și comuniunii. Nu există iubire fraternă fără dreptate și adevăr, fără justiție și împăcare, însă toate acestea se completează în lumina crucii, în logica Învierii Domnului: „că iată a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea” (7). Această logică a iubirii, a iertării și împăcării o mărturisim atunci când

frații sunt împreună și la bucurie, și la încercări. Când respectul și buna înțelegere devin normalitate, când credința devine sensul, speranța și destinul vieții noastre.

Chemării „veniți și vedeți” îi urmează porunca misionară: „aruncați mrejele, ... mergeți în larg” (Cfr. Io. 21, 6; Lc. 5, 4)! Chemați-i pe toți la unitate, aveți curajul, dragii mei, să priviți minunile pe care Domnul le face în fiecare zi în viața noastră, în viața Bisericii. Nu uitați de bine, de adevăr și de frumos. Căci S-a uitat Domnul la umilința, îndelung-răbdarea și suferința servei Sale de pe meleagurile Transilvaniei.

Da, „veniți și vedeți”: Biserica Română Unită a reînviat!

„Veniți și vedeți”: Biserica este corabia care ne poartă spre mântuire, în și prin Hristos cel înviat!

„Veniți și vedeți”: Biserica este corabia care ne poartă spre mântuire, în și prin Hristos cel înviat!

„Veniți și vedeți”: mărturia de credință, sacrificiul, umilința și înălțarea Bisericii Greco-Catolice!

„Veniți și vedeți”: România este „grădina Maicii Domnului” (8), spre care se poate privi cu speranță și încredere!

„Veniți și vedeți”: Isus nu e mort, nu e în mormânt, căci s-a sculat precum a zis!

Și, acum, duceți-vă degrabă și spuneți lumii întregi bucuria noastră: *Hristos a înviat!*

Sărbători fericite tuturor!

+Virgil BERCEA

(1) Ioan Paul al II-lea – *Scrisoarea Apostolică la al III-lea centenar de la Unirea Bisericii Greco-Catolice din România cu Biserica Romei*, 7 mai 2000; (2) Benedict al XVI-lea – *Angelus Domini*, Alocuțiune, 19 februarie 2012; (3) Mihai Eminescu – iunie 1866; (4) Ion Heliade Rădulescu – 1848; (5) Ioan Paul al II-lea – *op.cit.*; (6) Utrenia Învierii – Sfânta zi de Paști, Stihirile Paștilor; (7) *Ibid.*; – glasul 8; (8) Ioan Paul al II-lea – *Predica din 13 octombrie 2002.*

Alin CREȚU

Vârsta a treia, dincolo de temeri (partea a I-a)

În societățile contemporane, definite de disoluția familiei extinse, de reducerea mortalității și creșterea speranței de viață, bătrânețea înseamnă, cel mai adesea, neputință, incapacitate, boală, conservatorism, lipsa de discernământ, iritabilitate și dependență față de alții, vârstnicii fiind considerați, în marea lor majoritate ca o povară pentru societate. În general, imaginea contemporană a populației, despre membrii vârstei a treia, este tributară unor prejudecăți și stereotipuri care consideră că bătrânul „și-a trăit traiul”, este complet inadaptabil la schimbări, egoist, critic, conservator, dominat de mentalități și concepții învechite, adeseori inutil.

Ca etapă distinctă de vârstă, afectată de o serie de modificări de natură biologică și psihologică, bătrânețea este asimilată frecvent unei perioade de profundă degradare și involuție a principalelor funcții ale organismului uman, printre care și declinul capacității fizice, fragilitatea, scăderea rezistenței față de boli și diminuarea capacităților de adaptare, ori reglare, deteriorarea calitativă a proceselor psihice.

Conform teoriei activității, **modelul retragerii sociale**, care caracterizează multe persoane vârstnice, este un rezultat al „retragerii societății din viața acestor oameni, împotriva dorinței lor”. Ei ar fi mult mai împliniți dacă ar rămâne activi și implicați în viața acesteia, rezistând astfel efectelor de izolare îndreptate împotriva lor. Cei care au activat decenii întregi într-un domeniu profesional și au dobândit o anumită rutină, simt efectele pensionării dramatic. Acești oameni se simt inutili, stigmatizați, discriminați și înlăturați din societate. **Frica că vor fi abandonați, izolați** este foarte frecventă. Ei pot face față pierderii induse de pensionare printr-o muncă sau activitate substitutivă, iar persoanele care și-au pierdut partenerul de viață vor putea astfel să-și dobândească noi prieteni.

Pensionarea este echivalentă și cu micșorarea veniturilor și reducerea drastică a cheltuielilor, resimțite ca alte surse de insatisfacție și discriminare socială. Aici apare **frica de a nu avea cu ce să-și plătească cheltuielile**, hrana și altele ceea ce duce la o tensiune continuă.

Deși **căsătoria copiilor** poate avea loc înainte ca părinții să atingă vârsta bătrâneții, o serie de sociologi și psihologi apreciază acest eveniment ca un „debut” al procesului de îmbătrânire, care atrage după sine multiple efecte negative. Acest eveniment afectează în special mamele, care resimt mai puternic despărțirea de copii, după ce ani întregi și-au petrecut timpul cu îngrijirea și satisfacerea trebuințelor lor. Copiii, care au fost supapa lor de siguranță principală își construiesc noi legături familiale personale, ce duce, în mare măsură, la slăbirea conexiunilor cu părinții. Complexul „cui bu-

lui gol”, mai ales la femei, determină sentimente de deprimare, **frica de singurătate** și lipsă de sens în ceea ce privește existența. Aceste sentimente pot fi accentuate de perioadele de izolare datorate implicării mai reduse a soțului în cămin, care pentru a-și compensa propriile frustrări generate de separarea de copii, își petrece timpul liber mai mult cu prietenii decât cu soția.

În perioadele de regresie rolurile vechi se încheie, fiind create altele noi care să le substituie. Pe lângă pierderea capacităților fizice și mintale, precum și a activității profesionale, o altă pierdere majoră este cea a partenerului de viață, prin deces. Atunci când **frica de a nu-și pierde partenerul** este foarte intensă și urmărește individul zi și noapte (creând anxietăți și coșmaruri frecvente), aceasta poate umbri fericirea ultimilor ani petrecuți împreună în cuplu.

Văduvia este un eveniment ce intervine în mod dramatic în viața acestor persoane. În România, au fost identificați un număr de 154.159 de bărbați văduvi, în vârstă de peste 60 ani (93 % din totalul bărbaților de această vârstă) și 1.012.598 femei văduve de aceeași vârstă (47 % din totalul femeilor de peste 60 ani). Pe ansamblu, proporția văduvilor sau văduvelor crește în raport cu vârsta.

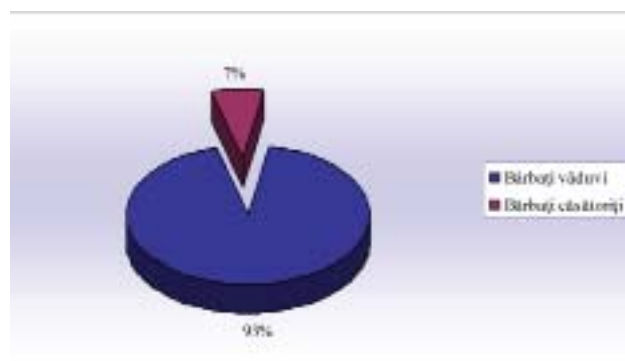

Figura 8 - Proporția persoanelor de gen masculin de peste 60 ani văduve și căsătorite

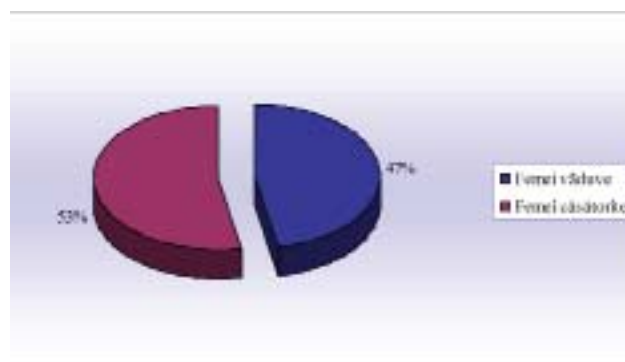

Figura 9 - Proporția persoanelor de gen feminin de peste 60 ani văduve și căsătorite

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*

Să ne recunoaștem bolnavi, pentru a fi vindecați

18.03.2012

Iubiți frați și surori!

În itinerariul nostru spre sărbătoarea Paștelui, am ajuns la cea de-a IV-a duminică din Postul Mare. Este un drum împreună cu Isus prin "pustiul", adică un timp în care ascultăm mai mult glasul lui Dumnezeu și, de asemenea, demascăm ispitele care vorbesc înăuntrul nostru. La orizontul acestui pustiul se conturează Crucea.

Isus știe că ea este punctul culminant al misiunii sale: în realitate, Crucea lui Cristos este culmea iubirii care ne dăruiește mântuirea. O spune El însuși în Evanghelia de astăzi: "După cum Moise a înălțat șarpele în pustiul, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul Omului, pentru ca oricine crede în El să aibă prin El viață veșnică (In 3,14-15). Referința este la episodul în care, în timpul exodului din Egipt, poporul evreu au fost atacați de șerpi veninoși, iar mulți mureau; atunci Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să facă un șarpe de aramă și să îl atârne pe un stâlp: dacă cineva era mușcat de către șerpi, privind șarpele de aramă, era vindecat (cf. Num 21,4-9). Și Isus va fi înălțat pe Cruce pentru ca oricine se află în pericol de moarte din cauza păcatului, adresându-i-se cu credință Lui, care a murit pentru noi, va fi mântuit. "Căci Dumnezeu", scrie Sfântul Ioan, "a trimis pe Fiul său în lume, nu ca să osândească lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin el" (In 3,17).

Sfântul Augustin a comentat astfel: "Medicul, în ceea ce depinde de el, vine pentru a vindeca bolnavul. Dacă cineva nu respectă prescrierile medicului, se distruge singur. Mântuitorul a venit în lume... Dacă tu nu vrei să fii salvat de către El, te vei judeca pe tine însuși" (Despre Evanghelia lui Ioan, 12, 12: PL 35, 1190). Deci, dacă infinită este iubirea milostivă a lui Dumnezeu, care a ajuns la punctul de a-l da pe unicul Său Fiu ca răscumpărare a vieții noastre, mare este și responsabilitatea noastră: fiecare, de fapt, trebuie să recunoască că este bolnav, pentru a putea fi vindecat; fiecare trebuie să își mărturisească propriul păcat, pentru ca iertarea lui Dumnezeu, deja dăruită pe Cruce, să poată avea efect în inima și în viața lui. Sfântul Augustin scrie mai departe: "Dumnezeu condamnă păcatele tale; iar dacă și tu le condamni, te unești cu Dumnezeu... Când începe să-ți displace ceea ce ai făcut, atunci încep faptele tale bune, întrucât condamni faptele tale rele. Faptele bune încep cu recunoașterea faptelor rele" (Despre Evanghelia lui Ioan, 12, 13: PL 35, 1191). Uneori omul iubește mai mult întunericul decât lumina, deoarece este atașat de păcatele sale. Însă numai deschizându-se spre lumină, numai mărturisind cu sinceritate propriile vine lui Dumnezeu, se găsește adevărata pace și adevărata bucurie. Este important, așadar, să ne apropiem cu regularitate de Sacramentul Spovezii, mai ales în Postul Mare, pentru a primi iertarea Domnului și pentru a intensifica drumul nostru de convertire.

Devoțiunea către Maria ne apropie de Isus

25.03.2012

Iubiți frați și surori,

În Evanghelia acestei duminici, Isus vorbește despre bobul de grâu care cade în pământ, moare și aduce mult rod, răspunzând unor greci care s-au apropiat de apostolul Filip pentru a-i cere: "Am vrea să îl vedem pe Isus" (In 12,21). Astăzi noi o invocăm pe Preasfânta Maria și o implorăm: "Arată-ni-l pe Isus". Acum, în recitarea rugăciunii *Angelus*, amintind Buna Vestire, și ochii noștri se îndreaptă în mod spiritual spre colina Tepeyac, spre locul unde Maica lui Dumnezeu, sub titlul de "pururea Fecioară, Sfânta Maria de Guadalupe", este cinstită cu fervoare de secole, ca semn de reconciliere și de infinită bunătate a lui Dumnezeu pentru lume.

Predecesorii mei la Catedra lui Petru au onorat-o cu titluri speciale precum Doamna Mexicului, Patroană Cerească a Americii Latine, Mama și Împărăteasa acestui Continent. Fiii ei credincioși, la rândul lor, cei care experimentează ajutorul ei, o invocă, plini de încredere, cu nume afectuoase și familiare precum Roza Mexicului, Doamna Cerului, Fecioara "Morena", Mama de la Tepeyac, Nobila "Indita". Iubiți frați, nu uitați că adevărata devoțiune către Fecioara Maria ne apropie întotdeauna de Isus, și "nu constă nici într-un sentiment steril și trecător, nici într-o credulitate deșartă, ci ea purcede din credința adevărată, care ne face să recunoaștem preeminența Maicii lui Dumnezeu și ne îndeamnă la iubire filială față de Mama noastră și la imitarea virtuților ei" (Lumen gentium 67).

A o iubi înseamnă a ne angaja în ascultarea Fiului ei; a o venera pe Fecioara de la Guadalupe înseamnă a trăi după cuvintele rodului binecuvântat al trupului ei. În aceste momente în care atâtea familii se găsesc separate și constrânse să emigreze, multe suferind din cauza sărăciei, a corupției, a violenței domestice, a traficului de droguri, a crizelor valorilor sau a criminalității, să ne îndreptăm spre Maria în căutarea de mângâiere, putere și speranță. Este Mama adevăratului Dumnezeu cea care ne invită să rămânem cu credința și caritatea la umbra ei, pentru a depăși astfel orice rău și a instaura o societate mai dreaptă și solidară.

Cu acest sentimente, doresc să pun din nou sub privirea blândă a Fecioarei Maria de Guadalupe această Țară și întreaga Americă Latină și Caraibe. Îi încredințez pe fiecare dintre fiii ei Stelei primei și noii evanghelizări, ce a însuflețit cu iubirea sa maternă istoria creștină a acestor ținuturi, dând caracteristice deosebite marilor evenimente ale istoriei lor, inițiativelor lor comunitare și sociale, vieții familiale, devoțiunii personale și misiunii continentale care acum se desfășoară în acest ținuturi nobile. În vremuri de încercare și de durere, Ea a fost invocată de atâția martiri care, strigând "Trăiască Cristos Rege și Maria de Guadalupe", au dat o mărturie perenă de fidelitate față de Evanghelie și de devotament față de Biserică.

Celebrare ecumenică

Vineri, 9 martie, Parohia Greco-Catolică Valea lui Mihai a organizat o celebrare ecumenică anuală cu ocazia Zilei Mondiale de Rugăciune (ZMR) a Femeilor. Pentru acest an, materialul spiritual a fost redactat de Comitetul Ecumenic ZMR din Malaysia și distribuit în toate țările participante prin Comitetul Internațional ZMR.

Cu îndemnul „Caută dreptate și iar dreptate”, femeile creștine din Malaysia ne încurajează să ne rugăm și să ne implicăm pentru dreptate. Ele sunt convinse că, în chestiunile care privesc întreaga societate, este datoria noastră să dăm dovadă de o atitudine clară, onestă și binevoitoare. Nu trebuie să ne descurajăm, ci să fim stăruitori ca văduva din pilda dată de Iisus (Luca 18,1-8) și să ne încredem în făgăduința Lui: „Fericiți cei ce flămânzesc și însetează după dreptate pentru că ei vor fi săturați” (Matei 5,6). Rugăciunile au fost rostite bilingv, comunitatea română fiind reprezentată de membrele Reuniunii mariane.

În predicile lor, reprezentatii cultelor au subliniat noblețea Femeii și misiunea acesteia în Biserică, familie și societate. Femeia este chemată să-și descopere valorile autentice conform planului dumnezeiesc și să exercite un autentic apostolat în căminul familial. Maternitatea trupească trebuie încoronată cu cea spirituală, mama fiind chemată să dăruiască copilului dincolo de viața trupească și viața veșnică prin credința în Cristos. Educația creștină oferită cu responsabilitate de mamă, cu preponderență, favorizează armonia spirituală a copilului și, în final, armonia comunitară.

La celebrarea ecumenică a participat și dl. Kovacs Zoltan, primarul localității și episcopul Bisericii Reformate locale.

Acesta a adresat un salut cordial reprezentanților confesiunilor locale (Balázs-Kiss Csilla - pastor reformat, Zorel Zima - preot greco-catolic) și o urare călduroasă femeilor prezente. Nu în ultimul rând și-a exprimat aprecierea față de aceste întruniri, care sunt ocazii de rugăciune și socializare.

La sfârșitul rugăciunii ecumenice, femeile au avut parte de surprize cultural-spirituale: o video-proiecție cu titlul „Mama - înger”, respectiv un recital de poezii și cântece susținute atât de copiii de la Grădinița cu Program Normal sub grija educatoarei Carmen Rebeleş, cât și de la Grădinița confesională reformată.

Comuniunea spirituală s-a încheiat cu o agapă frățească prin sânguința enoriașelor din cadrul Reuniunii mariane.

Pr. Zorel ZIMA

Calea Crucii la Tinca

Duminică, 25 martie, la ora 16, zeci de credincioși români și maghiari ne-am adunat la capela greco-catolică din localitate pentru a participa împreună, la cunoscuta devoțiune „Calea Crucii”. După rugăciunea începătoare făcută de părintele Gheorghe Seica, protopopul Holodului, ne-am îndreptat spre un mic părculeț, unde un grup de tineri, prin imaginile prezentate, ne-au ajutat să medităm asupra Patimilor Mântuitorului.

Procesiunea „Via Crucis”; lecturile stărilor, rugăciunile și cântările s-au desfășurat alternativ în limbile română și maghiară. Enoriașilor celor două parohii catolice din Tinca li s-au alăturat preoții din protopopiatul Holod: pr. Gheorghe Seica – Sâmbăta, pr. Mihai Terec – Tinca, pr. Ioan Tătar – Holod, pr. Dorin Repciuc – Rogoz, pr. Alexandru Ioan Chivari – Calea Mare, și credincioși din alte localități. De asemenea, au participat și credincioși bapțiști și ortodocși.

Procesiunea s-a încheiat la biserica romano-catolică, unde părintele paroh László Scheck a ținut o meditație în limba română și maghiară, amintindu-ne că „Iisus a fost încoronat cu o coroană de spini, dar pe care noi trebuie să o înlocuim cu una de flori”.

Deoarece devoțiunea „Calea Crucii” a avut loc de Sărbătoarea Bunevestirii, ea s-a desfășurat „sub sem-

nul parfumului maternității Preacuratei Fecioare Maria”, după cum a spus părintele protopop Gheorghe Seica. În acest fel ziua de duminică, 25 martie, din punct de vedere spiritual, a cuprins întregul plan de mântuire a Domnului, de la întrupare și până la învierea Sa.

În încheiere, părintele Mihai Terec, parohul greco-catolic a mulțumit participanților adresându-le invitația continuării în comun a cât mai multor devoțiuni și activități creștine pentru ca îndemnul lui Iisus să poată fi îndeplinit: „ca toți să fie una”.

Biroul Pastoral Holod

Procesul lui Isus Cristos

Așa cum rezultă din textele corespunzătoare din Evangheliile procesul lui Isus Cristos a constat, de fapt, din două procese: primul în fața Sinedriului (Consiliul Național) evreiesc; al doilea înaintea Guvernatorului roman, care administra în acel timp Iudeea. Moartea Domnului Isus Cristos a fost urmarea unor acțiuni de inculpare și maltratare fără egal în istoria umanității.

Procesul lui Isus în fața Sinedriului (Mc 14, 53-65)

Arestarea lui Isus este realizată de către un grup care Îl predau Marelui Arhiereu, bătrânilor și cărturarilor, membrii componenți ai Sinedriului. În timpul lui Isus, în ceea ce privește componența cât și competența Sinedriului păreri sunt împărțite, între specialiști. Unii dintre ei afirmă faptul că pe timpul lui Isus Sanhedrinul, Sinedriul nu ar fi fost compus dintr-un număr fix de membrii și nu ar fi servit în mod esențial ca un tribunal. Se pare că din acest for judecătoresc, compus din 71 membri, care după moartea lui Irod deținea autoritatea supremă printre evrei, făceau parte arhieriei, adică membrii castei sacerdotale, bătrânii, reprezentanții vechii aristocrații din Ierusalim, precum și cărturarii, adică aceia care tâlcuiau Legea. Arhieriei și bătrânii aparțineau partidului saducheilor, favorabili romanilor și adepți ai unei filozofii cu caracter materialist. Fariseii au fost primii care s-au arătat ostili față de Isus Cristos, a cărui învățătura li se părea că primejduiește aplicarea corectă a Legii, precum și propria lor autoritate. Saducheii, indiferenți la problemele de ordin religios, au ignorat multă vreme activitatea Domnului. Ceea ce i-a făcut să părăsească această atitudine pasivă a fost entuziasmul manifestat de mulțimi față de Isus, care, mai ales în urma învierii lui Lazăr, s-a preschimbât într-o adevărată febră mesianică. Ei au început să se teamă de consecințele politice pe care le-ar fi putut avea acea mișcare, bănuita ca ar fi reprezentat o reacție împotriva stăpânirii romane. De aceea s-au alăturat fariseilor în acțiunea de urmărire și prindere a lui Isus. Din clipa când arhieriei, stăpânii templului și ai Sinedriului, s-au aliat cu fariseii, ce dominau sinagogile, soarta celui urmărit de ei era pecetluită. Iosif Flaviu, istoric din secolul întâi prezintă faptul că preoții dimpreună cu alte persoane influente ale societății iudaice formau totuși un sanhedrin al aristocraților, cu competențe, în special, în probleme legate de stăpânirea romană (1). Isus mărturisește însă, într-un mod curajos, în fața Arhiereului că este Fiul lui Dumnezeu. Ultima profeție a învierii lui Isus Cristos este afirmată de către Isus prin anunțarea în fața Sinedriului, a dumnezeirii sale: *Iar El tăcea și nu răspundea nimic. Iarăși L-a întrebat arhiereul și I-a zis: Ești tu Cristosul, Fiul Celui binecuvântat? Iar Iisus a zis: Eu sunt și veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta Celui Atotputernic și venind pe norii cerului.* (Mc 14, 61-62). Acest anunț este

oferit de Vechiul Testament în Ps 110,1 : *Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, în sfatul celor drepti și în adunare* și în Dn 7, 13: *Am privit în vedenia de noapte, și iată pe norii cerului venea cineva ca Fiul Omului și El a înaintat până la Cel vechi de zile, și a fost dus în fața Lui*. Această proorocie este o mărturie a faptului că Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, va învia, se va înălța la cer și va ședea ca un Dumnezeu adevărat, de-a dreapta Tatălui ceresc. Pentru judecarea lui Isus Cristos au avut loc două ședințe ale Sanhedrinului: una noaptea, îndată după cea fost înfățișat lui Anna, și o a doua dimineața, înainte de a-L trimite la Pilat. Ipoteza respectivă se întemeiază pe mărturiile lui Marcu și Matei: *Și au dus pe Isus la arhiereu și s-au adunat acolo toți arhieriei și bătrânii și cărturarii.* (Mc 14, 53). Acest text precedă interogatoriul; tot Marcu spune: *Și îndată dimineața, arhieriei, ținând sfat cu bătrânii, cu cărturarii și cu tot sinedriul și legând pe Isus, L-au dus și L-au predat lui Pilat* (Mc 15, 1). La prima ședință s-a dezbătut procesul religios, constatându-se, din punctul de vedere al conducătorilor evrei, vinovăția lui Isus. A doua nu va avea decât un caracter pur formal: ea va confirma sentința dată de prima și va hotărî predarea lui Isus în mâinile procuratorului, formulându-se în acest scop și acuzația de ordin politic. Cutremurătoare a fost clipa când Cristos, Mesia cel așteptat și vestit de toți profeții Legii vechi, S-a înfățișat înaintea Sanhedrinului. Mielul de care vorbește Isaia este adus înaintea marelui preot al vechii alianțe, care va hotărî să fie junghiat, așa cum proorocise profetul (2). Deși autoritățile nu cred că Isus poate să dărâme templul: *Noi L-am auzit zicând: Voi dărâma acest templu făcut de mână, și în trei zile altul, nefăcut de mână, voi clădi* (Mc 14, 58), sau că *El este Mesia, Fiul celui binecuvântat, a lui Dumnezeu* (Mc 14, 61), aceste două acuzații ale Sinedriului vor aduce în mod inevitabil la moartea Lui. Marcu însă, nu îi portretizează pe farisei ca având un rol activ în acțiunile finale împotriva lui Isus sau că ar discuta despre Sabat sau despre probleme legate de lege, pe care le folosesc pentru a-L acuza. Cea mai puternică opoziție vine însă din partea autorităților templului (3). Autoritățile evreiești îl predau pe Isus reprezentantului stăpânirii romane, procuratorului Pilat, după ce Sinedriul a luat hotărârea să îl condamne la moarte.

Procesul lui Isus în faza romană (Mc 15, 2-20a)

Într-un mod cât se poate de clar, Marcu face o paralelă între cele două procese, într-un fel care scoate în evidență punctul esențial al fiecăruia. În cele două cazuri, personajul primului plan, respectiv Marele preot și personajul celui de-al doilea plan, Pilat, lui Isus i se pune o întrebare cheie reflectând interesele fiecăruia: *Tu ești Cristos, Fiul celui binecuvântat? și Tu ești regele*

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

iudeilor? Pentru evanghelistul Marcu, Isus este cu adevărat ceea ce au întrebat ambii interogatori. De aceea, el consemnează și adaosul făcut de Isus la răspunsul Său: *Fiul Omului* (Mc 14, 62) și *Tu ai spus-o* (Mc 15, 2). Propoziția *Tu zici* trebuie înțeleasă ca un refuz de a răspunde a lui Isus. O interpretare a răspunsului dat de Isus poate fi prezentat prin fraza: „*tu ești cel care spune asta și nu eu*”. Însă o interpretare mai exactă și cu înțeles mai aproape de adevăr ar putea fi formularea: „*dacă nu m-ai fi întrebat acest lucru, eu nu aș fi spus*” (4). Un fapt interesant de observat este faptul că, deși în faza procesului iudaic apar martori mincinoși, situație care ar fi trebuit să schimbe desfășurarea procesului, aceștia trebuie să fie condamnați pentru mărturie falsă, iar Pilat știe că Isus a fost predat lui din invidie și răutate, totuși Isus este condamnat la sfârșitul fiecărei faze a procesului, scuipat și batjocorit - ca profet de către membrii Sinedriului, și ca Împărat al iudeilor, de către soldații romani (5). În loc să dispună eliberarea lui Isus, Pilat imaginează atunci, înainte de a porunci flagelarea, o nouă soluție care L-ar putea salva pe Isus, cu consimțământul evreilor. El recurge la procedeul amnistiei, obicei utilizat de romani, deoarece își dă seama că hotărârea sinedriștilor nu reprezenta voința poporului și nădăjduia că în modul acesta va da posibilitatea adepților lui Isus să ceară eliberarea Lui. Poporul i-a reamintit de practica amnistiei lui Pilat iar acesta a acceptat sugestia în speranța unei posibile achitări: *Și mulțimea, venind sus, a început să ceară lui Pilat să le facă precum obișnuia pentru ei* (Mc 15, 8). Acceptând să discute și să se târguiască cu preoții și chiar cu mulțimea, el a adoptat o tactică greșită, de care se va căi curând. Nici poporul și nici chiar Sanhedrinul nu avea nici un drept să dispună de viața lui Isus; singur procuratorul putea decide în această privință. El renunță însă de bună voie la drepturile sale, îngăduind să i se forțeze mâna și aceasta este mare sa greșală. Procuratorul știa că arhieriei l-au dat în mâna lui din invidie: *Fiindcă știa că arhieriei Îl dăduseră în mâna lui din invidie*. (Mc 15, 10). Pilat se străduiește să cruțe viața Domnului, neavând totuși curajul de a lua o hotărâre împotriva fruntașilor evrei. Pentru ca un vinovat să beneficieze de amnistie trebuia ca în locul lui să fie executat un alt acuzat, desemnat unanim de mulțime. În acel moment se pare că unicul întemnițat care putea beneficia de o asemenea amnistie, deoarece nu fusese încă judecat, era un anume Baraba. De aceea Pilat pune întregului popor adunat în fata pretoriului întrebarea: *Pe cine voiți să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Isus, care se zice Cristos?* (Mt 27, 17). Acest Baraba a fost închis împreună cu niște ucigași: *Și era unul cu numele Baraba închis împreună cu niște răzvrătiți, care în răscoală săvârșiseră ucidere*. (Mc 15, 7). Este probabil că făcea parte din facțiunea zeloților, îndârjiți împotriva stăpânirii romane și în stare de orice crimă pentru a o înlătura. Pare să fi fost deci un fanatic, pe care ura față de străini l-a împins la crimă. Oricum

ar fi fost, Baraba era un ucigaș, deși evreii puteau vedea în el un luptător împotriva dominației străine. Între Isus, coborât printre oameni ca să-i împace cu Dumnezeu și să le propovăduiască iertarea și iubirea, și Baraba, care înțelegea să folosească ura și răzbunarea pentru a face dreptate poporului său, Israel îl alege pe Baraba. Optând pentru Baraba, el optează pentru dreptul de a se răzbuna și de a prigoni, pedepsindu-l pe Acela care, nesocotind deosebirile dintre evrei și păgâni, le cerea tuturor să fie buni și îndurători chiar și cu dușmanii. Isus Cristos este astfel biciuit, scuipat, batjocorit spre deliciul soldaților romani și a răufăcătorilor. Este tulburător faptul că toate aceste însemne derizorii, care îndreptățesc un simulacru de adorare, au o semnificație polivalentă. Manta purpurie amintește de o mantie regală, dar și de veșmântul pe care-l purta marele preot, după rânduiala data de Moise: *Iar din mătase violetă, stacojie și vișinie au făcut veșminte de slujbă, pentru slujit în locașul sfânt, și au mai făcut veșminte sfinte pentru Aaron, cum poruncise Domnul lui Moise*. (Ies 39, 1). Cristos este marele preot al noului Legământ, care Se jertfește pentru păcatele oamenilor, și totodată împăratul care va învinge moartea și va pune temelii împărăției harului. Cununa de spini care-L înconjoară capul și-L face de pe acum să sângereze semnifică atât coroana imperială, cât și cununa de lauri acordată biruitoarelor. Faptul că ea este însă împletită din spini este de asemenea plin de înțelesuri tainice. Când Adam a fost osândit pentru că a călcat porunca, Dumnezeu a blestemat pământul din pricina lui: *Spini și pălămidă îți va rodi el și te vei hrăni cu iarba câmpului!* (Fac 3, 18). Spinul reamintește neîncetat de pervertirea care a intervenit în cosmos în urma căderii omului, fiind totodată și simbolul suferinței, legată de orice împlinire omenească în lumea supusă păcatului (6). Isus Cristos, trădat, părăsit și respins de toți, este prin urmare condamnat în cele din urmă de Pilat și predat de acesta soldaților romani pentru a fi crucificat.

Procesul lui Isus este cel mai comentat proces din istorie, dar și cel mai controversat. Căci în vreme ce unii autori îl consideră un proces legal, alții susțin că e vorba de un asasinat juridic.

(1) Cf. Raymon E. Brown, *que sait-on du Nouveau Testament?*, Ed. Bazard, Paris, 2000, p. 188; (2) Cf. Hans Conzelmann, Andreas Lindemann, *Guide pour l'étude du Nouveau Testament*, Ed. (3) Laboret Fides, Geneve, 1999, p. 349; (4) Cf. Raymon E. Brown, *op.cit.*; (5) Cf. La saint Bible, *L'évangile selon Saint Marc*, E. Les éditions du cerf, Paris, 1948, p. 74; (6) Cf. Raymon E. Brown, *op.cit.*

Bibliografie

a. Documente scripturistice: *** *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

b. Lucrări generale: Hans Conzelmann, Andreas Lindemann, *Guide pour l'étude du Nouveau Testament*, Ed. Laboret Fides, Geneve, 1999.

Jean Marie Faux, *La foi du Nouveau Testament*, ed. Institut D'études Théologiques, Bruxelles, 1977. La saint Bible, *L'évangile selon Saint Marc*, E. Les éditions du cerf, Paris, 1948. Mauro Orsatti, *Contemporani lui Hristos*, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2000. Raymon E. Brown, *que sait-on du Nouveau Testament?*, Ed. Bazard, Paris, 2000.

Pr. Anton CIOBA

Sărbătoarea Învierii Domnului în iconografie

Sărbătoarea Învierii Domnului nostru Isus Cristos mai este numită și Sărbătoarea Paștilor. Denumirea de *Paști* provine de la vechea sărbătoare a Paștilor evreiești care semnifica *trecerea Mării Roșii de către Evrei* (în limba ebraică *Pesah* = *trecere*). Sărbătoarea creștină a Învierii Domnului a preluat acest nume datorită faptului că evenimentul Patimii, Morții și Învierii lui Cristos au coincis cu Paștile Evreiești, data de 14 Nisan. Sărbătoarea Paștilor este cea mai importantă și cea mai veche sărbătoare a creștinătății, ea celebrând triumful lui Isus asupra Satanei, a păcatului și a morții. În acest sens creștinii sunt invitați să se pregătească sufletește în perioada premergătoare a *Postului Mare* timp de 40 de zile. Supranumită „Sărbătoarea Sărbătorilor” Învieria Domnului face parte din cele doisprezece Sărbători cuprinse în *Dodecaorton*. (1)

Semnificația și importanța Învierii pentru creștinii bizantini este pusă în evidență cu mare solemnitate în troparul sărbătorii:

Ziua Învierii să ne luminăm popoare, Paștile Domnului Paștile, că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Cristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei care-i cântăm cântare de biruință. (*Catavasiile Învierii I*)

Iconografia sărbătorii este diversificată. Primele reprezentări apar în catacombele romane (Priscilla și Callixtus), având origini în secolul al II-lea. Variantele reprezentative ale Sărbătorii Învierii Domnului sunt cele ale Coborârii lui Isus la Iad (2) și cele ale femeilor mironosițe de la Mormântul lui Isus. (3) Icoana care prezintă pogorârea la iad se bazează pe textul din prima Epistolă a Sfântului Petru:

Pentru că și Cristos a suferit odată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedreți, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorât fiind cu trupul, dar viu făcut cu duhul, cu care S-a coborât și a propovăduit și duhurilor ținute în închisoare (I Pt 3,18-19).

În planul apropiat este reprezentat iadul printr-o peșteră întunecată sub un munte. În centrul compoziției este reprezentat Cristos care „stă în picioare pe porțile doborâte ale iadului.” (4) În unele reprezentări Isus îl ridică cu mâna stângă pe Adam, iar cu cea dreaptă pe Eva. Măinile și picioarele Sale poartă semnele cuiele. El este în veșmânt alb care reprezintă lumina Învierii, iar în unele icoane are pe deasupra și mantia albastră specifică umanității Sale. Adam și Eva sunt reprezentați ca doi bătrâni, fără aureole. Adam are barba albă și lungă. În icoană apar și alte personaje precum Sfântul Ioan Botezătorul, Abel, David și Solomon.

Prin pogorârea la iad

care „a fost ultimul pas pe care l-a făcut Mântuitorul pe drumul chenozei Sale” (5), Isus își manifestă măreția Învierii prin faptul că intră în Împărăția Domnului Întunericului care-l ține în sclavie pe Adam și pe urmașii săi. (6) Acum domnia morții a încetat deoarece a primit în ea pe Cel viu: „Unde îți este iadule, biruința ta” (I Cor 15,55). Odată cu eliberarea lui Adam, Isus a eliberat întreaga omenire care se afla până atunci sub puterea păcatului, a morții și a întunericului. (7)

O altă icoană reprezentativă a Învierii Domnului este cea a Mironosițelor care merg la Mormânt. Această icoană are ca fundament textul din Evanghelia lui Matei:

După ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii (Duminică), au venit Maria Magdalena și cealaltă Marie, ca să vadă mormântul. Și iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și se dea deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. Și de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau și s-au făcut ca morți. Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Isus cel răstignit îl căutați. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut (Mt 28,1-6).

Icoana „înfățișează grota în care se află mormântul gol, cu pânza de in așezată acolo. Lângă el se află grupul femeilor mironosițe, iar pe piatră stă un Înger (...), în veșminte albe, arătându-le femeilor locul unde a fost trupul lui Cristos.” (8)

(1) *Dodecaorton* – șirul icoanelor festive sau al celor doisprezece icoane ale calendarului liturgic: Bunavestire, Nașterea lui Cristos, Botezul Domnului, Întâmpinarea Domnului, Schimbarea la Față, Învieria lui Lazăr, Intrarea în Ierusalim, Răstignirea, Învieria, Înălțarea, Cincizecimea, Adormirea Maicii Domnului. Cf. G. GHARIB, „Icoană”, în *Dicționarul Enciclopedic al Răsăritului Creștin*, coord. E. G. FARRUGIA, Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2005, 344-348 și C. CAVARNOS, *Ghid de iconografie bizantină*, Sophia, București 2005, 67.

(2) Cea mai veche reprezentare de acest fel datează din secolul al VI-lea și se găsește pe pereții Bazilicii Sfântului Marcu din Veneția.

(3) Această reprezentare exista deja din secolul al III-lea.

(4) C. CAVARNOS, *op. cit.*, 105.

(5) L. USPENSKY, V. LOSKY, *Călăuziri în lumea icoanei*, Sophia, București 2003, 203.

(6) Cf. T. SPIDLIK, M. I. RUPNIK, *Credință și Icoană*, Dacia, Cluj Napoca 2002, 67.

(7) Cf. L. USPENSKY, V. LOSKY, *op. cit.*, 203.

(8) *Idem*.

Marșul pentru Viață la Oradea

„Viața umană e sacră; chiar de la originea sa ea angajează acțiunea creatoare a lui Dumnezeu”. (Papa Ioan al XXIII-lea)

În apărarea vieții, darul cel mai mare primit de la Dumnezeu, au venit sâmbătă, 24 martie 2012, câteva sute de orădeni de diferite confesiuni religioase, concomitent cu alte acțiuni similare desfășurate în peste 20 de orașe din țară. Poate nu întâmplător acest marș are loc în preajma sărbătorii Bunei Vestiri, când Sfânta Fecioară Maria a rostit acel „fiat” ca răspuns la planul de mântuire al lui Dumnezeu pentru oameni.

Din partea Bisericii Greco-catolice, de organizarea marșului s-a ocupat pr. Mihai Vătămănelu, paroh la Mănăstirea Franciscană „Maica Domnului” din Oradea. Acțiunea a început la orele 10:30 la Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Nicolae” cu recitarea Rozariului pentru copiii nenăscuți, animat cu cântece mariane de grupurile de tineri, de familii, de terțiarii franciscani de la mănăstire și de credincioșii din catedrală. Tinerii grupului „Allegria”, urmați de ceilalți credincioși, au pornit apoi coloana de marș purtând bannere și pancarte cu mesaje grăitoare: „Avortul oprește o inimă care bate și frânge inima unei mame”, „Și eu sunt copil. Am dreptul la viață!”, „Mamă, nu mă ucide!”

Evenimentul a continuat în Piața Unirii lângă statuia lui Mihai Viteazu, în prezența oficialităților locale și a câtorva sute de orădeni, copii și părinți, tineri și vârstnici, care au dorit să exprime și să rostească un puternic „DA” pentru VIAȚĂ și un hotărât „NU” adresat avortului.

În discursul său, ca reprezentant al Bisericii Greco-Catolice, pr. Mihai Vătămănelu a reamintit că „Biserica Catolică a tras nenumărate semnale de alarmă, încercând să trezească conștiințele oamenilor în fața celui mai sângeros război din istoria omenirii: războiul dezlănțuit în ultimele decenii împotriva copiilor care nu s-au născut încă”.

„Copilul nenăscut este, ca și fiecare dintre noi, creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu pentru lucruri minunate - a iubi și a fi iubit. (...) Avortul este cel mai mare distrugător de pace astăzi în lume, cel mai mare distrugător de iubire”. (Maica Tereza de Calcutta).

Noi suntem popor al lui Dumnezeu și nu trebuie să ignorăm și să minimalizăm răul din jurul nostru, rău care cucerește tot mai mult teritoriu din cauza păcatului nostru. Suntem toți chemați să luptăm pentru Dumnezeu, pentru viață și pentru familie, și să protejăm copilul nenăscut. Speranța există, așa cum există și

alternativă la avort. Speranța vine tot de la Dumnezeu, puterea păcatului și a morții a fost sfărâmată de Învierea lui Cristos. Să proclamăm, să celebrăm și să slujim această victorie, așteptând într-o bucurioasă speranță întoarcerea lui Cristos și deplina înflorire a culturii vieții!

Simona COBE

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2012

MAI

Intenția generală: Pentru ca să fie promovate în societate inițiative care apără și întăresc rolul familiei.

Intenția misionară: Pentru ca Maria, Regina lumii și Steaua evanghelizării, să-i însoțească pe toți misionarii în vestirea Fiului ei, Isus.

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Viața nu este decît *jurnalul* închipuirilor concrete.

Pornind de la o spusă a lui Noica, sîntem doar niște valeți ai ideii, sclavii unor cuvinte îndelung erodate, prizonierii unor poncife.

Despre adevăr ar trebui să vorbim cu prudență, pentru că, pînă la urmă, nu știe nimeni ce este.

Pămîntul își delegă frumusețea în flori, diafanitatea - în mirosuri.

În scris trebuie să te *asemeni* cu cineva prin diferențiere.

Filosofia de tip pragmatist se află într-o dublă dilemă: dacă vrea să fie pragmatistă, nu prea mai poate să fie filosofie, dacă vrea să fie filosofie, nu prea mai poate fi pragmatistă.

Gîndirea cumulativă este doar un fel de *ancila* a gîndirii sintetice. Mulți scriu și vorbesc doar cu *cadavrele* cuvintelor.

De cîte ori citesc o carte bună îmi revine în minte ideea că nu ar mai trebui să scriu. Ci doar să-i elogiez pe cei care au scris mai bine înaintea mea. Nu poți admira ceea ce nu poți, mai întîi, respecta. În multe date, cultura nu este decît o probă de admirație.

Pentru a putea fi acceptați social, trebuie să ne *ridicăm* la depravarea contemporanilor noștri. Este uimitor cum unii reușesc mai bine cu defectele decît alții cu calitățile. Reușesc mai mult cu viciile decît alții cu virtuțile. Mulți își fac pînă și din defecte un merit, prilej de stimă. Prin erori își glorifică statura.

Generoși, ne trecem la infinit moartea de la o pagină a vieții la alta. Cărțile sînt cele mai bune paravane umane puse în fața morții. Numai că moartea ne găsește uneori și în cuvinte. Primul moment *funerar* este nașterea.

Pe mine m-au *născut*, într-o anumită măsură, și cărțile. Sînt oarecum copilul lor din flori. Unul care tot rătăcește în pagină pe măsură ce se re-găsește. Chiar dacă, în viață, am ratat mai toate prietenii, mă bucur că nu am ratat fatala întîlnire cu cartea. Din această providențială întîlnire s-a născut tot traiectul meu existențial, dar și valențele scrisului. Scris care nu este decît un alt mod de a citi și re-citi lumea. În fața paginii de carte am rămas același copil, etern uimit de acest miracol care sfidează orice timp, toate timpurile. Cînd deschid o carte mi se pare că deschid o întregă lume. Lume care mai palpită serafic în respirația cîtorva file, în misterul care așteaptă tăcut dincolo de coperti...

PSS Virgil Bercea a fost ales vicepreședinte al COMECE

Preasfințitul Virgil Bercea, Episcop al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, a fost ales vicepreședinte al Comisiei Conferințelor Episcopale din Comunitatea Europeană (COMECE), în cadrul Adunării Plenare care a avut loc la Bruxelles între 21 și 23 martie 2012. Episcopii catolici din Comunitatea Europeană au ales totodată și noul președinte al COMECE în persoana Cardinalului Cardinal Reinhard Marx, Arhiepiscop de Munchen și Freising, precum și alți trei vicepreședinți, pentru un mandat de 3 ani.

Comisia Episcopatelor Comunității Europene (COMECE) a fost înființată în 1980 și reunește delegații Conferințelor Episcopilor Catolici de pe teritoriul Uniunii Europene. Comisia are un secretariat permanent la Bruxelles. Printre obiectivele sale se numără monitorizarea și analizarea procesului politic al UE, informarea membrilor Bisericii Catolice cu privire la politica și legislația UE, dialogul cu instituțiile UE, promovarea unei reflecții, bazate pe învățătura socială a Bisericii Catolice, asupra provocărilor pe care le înfruntă Europa unită.

Preasfinția sa, Virgil Bercea s-a născut la 9 decembrie 1957 în satul Habic, județul Mureș. A absolvit Facultatea de Agronomie (1977-1981) din cadrul Institutului Agronomic din Cluj-Napoca, iar ulterior a lucrat ca cercetător la Stațiunea de Cercetări din Târgu Mureș, pînă în anul 1990. În timpul perioadei universitare de la Cluj a studiat clandestin teologia, fiind apoi sfințit preot, tot clandestin, la 9 decembrie 1982, de către Înaltpreasfințitul Alexandru Todea. Ca preot a desfășurat activitate pastorală clandestină la Târgu-Mureș și în împrejurimi.

În perioada 1990-1992 s-a specializat în teologie dogmatică la Universitatea Urbaniana din Roma, Italia. În 1992 s-a întors în țară și a fost numit Vicar General la Blaj și profesor de teologie dogmatică la Academia Teologică din Blaj. La 8 septembrie 1994 a fost consacrat Episcop și numit Episcop auxiliar de Blaj, iar din 6 noiembrie 1996 este Episcop la Oradea, mai întîi coadituor al Preasfințitului Vasile Hossu, iar apoi, din 8 iunie 1997, Episcop eparhial. În 2003 a primit titlul de Doctor în Teologie la Universitatea Pontificală Urbaniana din Roma (Italia).

Preasfințitul Virgil Bercea îi reprezintă pe Episcopii catolici din România în cadrul COMECE din anul 2005: mai întîi ca observator, iar din 2007 ca membru de drept.

(Pr. Eduard Mihai Coșa, secretar general al Conferinței Episcopilor Catolici).

150 de ani de la moartea episcopului greco-catolic Vasile Erdeli (1794-1862)

„În zile mari și grele se cunosc oamenii cei mari și vrednici a înfrunta vijelia...” (Iacob Radu)

Momentele comemorative ne aduc în atenție personalități pe care timpul le poate îndepărta din memorie. Azi, la 27 martie, aducem omagiul nostru unui mare episcop greco-catolic de Oradea, Vasile Erdeli, la 150 de ani de la stingerea sa din viață.

A fost „Unul dintre oamenii providențiali, chemat să fie părintele, păstorul și povățuitorul poporului său”, afirmă Iacob Radu, fratele episcopului Demetriu Radu, în „Istoria Diecezei Române Unite a Orăzii-Mari” (1932).

Episcopul Vasile Erdeli i-a urmat episcopului Samuil Vulcan, marele Arhiepiscop al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, întemeietorul liceului din Beiuș, liceu ce-i poartă numele. Alături de toți episcopii care l-au precedat, Vasile Erdeli a dat valori de neșters Bihorului.

S-a născut în orașul Macău din Ungaria. A studiat gimnaziul și liceul la Timișoara și Oradea, fiind aici elev al „Seminarului Greco-Catolic”, un an Drep-tul la „Academia de Drept” din orașul nostru, teologia la „Seminarul latin” tot din Oradea, continuând studiile

teologice la Budapesta și Viena. În anul 1820 este sfințit preot. Lucrează pentru puțin timp la Episcopie, apoi este preot la Beiuș și paroh la Oradea-Olosig. În anul 1835 este numit canonic, iar în anul 1843 este consacrat Episcop la Blaj, de către Episcopul Ioan Lemeni. Cu această ocazie, noul episcop a vorbit în latină clerului și în română credincioșilor, dovedind că era un profund teolog și un talentat orator. Din partea Bihorului a fost a prezent la solemnitate o mare personalitate, Canonical Ioan Corneli (1762-1848), cel care, după moartea lui Samuil Micu Clain, a continuat să lucreze la redactarea primului nostru dicționar etimologic „Lexiconul de la Buda” (1825).

Numit episcop al Eparhiei de Oradea, îl va avea vicar general pe părintele Ioan Corneli – o alegere excepțională. Vasile Erdeli a dorit să aibă în dieceza sa preoți adevărați și culți. În prima sa „Pastorală” le cere acestora să aprofundeze neîntrerupt teologia, pentru viața spirituală a credincioșilor, pentru cateheză, prin lectură să-și îmbogățească cultura generală, să aibă o viață cinstită și evlavioasă: „Că mă tem, ca nu cumva, dacă voi veni, să vă aflu pre voi cum nu voiesc, și voi să mă aflați cum nu voiți” (Iacob Radu „Istoria Diecezei Române Unite a Orăzii-Mari”, Oradea, 1932, p.111). Le mai cere să celebreze zilnic Sfânta Liturghie, să umble numai în reverendă, să aibă o viață de familie exemplară, iar preotesele să fie exemplu bun pentru întreaga parohie.

Episcopul Vasile Erdeli a desfășurat o vie și intensă activitate pastorală, a făcut foarte multe vizite canonice, a mărit numărul parohiilor pe o arie cuprinzătoare, inclusiv Banatul, a zidit și a refăcut 50 de biserici. O deosebită preocupare a avut pentru formarea tinerilor. La inima sa era „Seminarul Teologic Greco-Catolic” din Oradea, la care a fost rector un timp, și gimnaziul din Beiuș pe care l-a ridicat la liceu cu opt clase de studiu pentru „ca acest institut unic național în părțile acestea să poată răspândi razele culturii peste întreaga națiune”. Episcopul va introduce limba română ca limbă de predare în locul latinei. Azi, este Colegiul „Samuil Vulcan”, cunoscut datorită valorii sale. Pentru elevii săraci și sărguincioși ai „Preparandiei” din Oradea, a acordat burse; dorința episcopului era să aibă învățători buni în toate școlile confesionale din Eparhie. Tot episcopul greco-catolic obține de la guvernatorul Ungariei, arhiducele Albrecht, înființarea Catedrei de Limba și Literatura Română la Universitatea din Budapesta, numindu-l profesor pe Alexandru Roman, care din 1850 predase limba română la „Liceul Premonstratens” din Oradea.

Susține ideile lingvistice ale „Școlii Ardelene”,
(continuare în pag. 13)

Pelerinajul anual al comunităților românești din Italia la Bazilica Sfântul Anton de Padova

Duminică 18 martie 2012, la Bazilica Sf. Anton de Padova a avut loc pelerinajul anual al credincioșilor români greco-catolici din toată Italia. La oficierea dumnezeieștii liturghii arhieresti, prevăzută pentru ora 12.15, a fost în mijlocul enoriașilor P.S. Sa Mihai Frățilă, episcop auxiliar de Alba Iulia și Făgăraș și vicar de București.

Invitatul special, în afara de episcop, a fost Directorul general al Fundației "Migrantes", mons. Giancarlo Perego din Roma, care a experimentat în prima persoană frumusețea și entuziasmul credincioșilor români greco-catolici prezenți la mormântul sfântului Anton.

Acest pelerinaj anual se desfășoară prin voința și dorința părintelui Enzo Poiana, Rectorul Bazilicii antoniene, prieten și bun cunoscător al realității românești greco-catolice, atât a celei din țară, cât și a celei din Italia, pe care îl putem numi, după cum spunea episcopul la predică, "uno di noi" – "unul dintre ai noștri".

Pentru credincioșii noștri, cu mare devoțiune la Sf. Anton de Padova, pelerinajul a fost ocazie de trăire emoționantă și entuziasm deoarece, departe de pământul nostru și de tradițiile noastre, acest eveniment este o binecuvântare pentru ei și pentru familiile lor. Acum mai bine de douăzeci de ani un asemenea pelerinaj putea fi numai un vis, astăzi este o frumoasă realitate, ba mai mult, este văzut drept un moment de comuniune fraternă și o mărturie de credință cu familiile lor, luând în considerare faptul că emigrația, pentru mulți, a fost pe considerente economice. În Italia au găsit o casă, o comunitate primitoare și recunoscătoare pentru munca lor.

Încurajarea din timpul predicii PSS Mihai Frățilă

la a fost aceea "de a rămâne uniți în credință, în jurul păstorilor proprii, trimiși de către Biserica noastră din România și să demonstrăm că românii sunt un popor profund creștin catolic și nu numai ortodox și înrădăcinat în valorile Sfintei Evanghelii".

Pelerinajul comunităților noastre parohiale la mormântul Sf. Anton se dorește a fi consolidat în fiecare an tot mai mult, bucuroși de comuniunea și mărturia de credință a poporului nostru. La sfârșitul sfintelor slujbe s-a ținut o agapă fraternă organizată la "Casa del Fanciullo", cu mâncăruri românești tradiționale, pregătite cu grijă de către familiile noastre.

După amiază, mai spre seară, pelerinii s-au întors la casele lor, mulțumind călugărilor de la Bazilică, mai bogați sufletește, cu mai multă speranță pentru viitor și mai întăriți în credință, încredințându-se tot mai mult grijii protectoare și binecuvântării Sfântului Anton de Padova.

Pr. Vasile Alexandru BARBOLOVICI

(urmare din pag. 12)

aceasta fiind produsul Bisericii Greco-Catolice, pentru înlocuirea scrierii chirilice cu litere latine, afirmând că alfabetul chirilic „a întunecat simțul național și i-au corupt limba, răpindu-i literle străbune”.

Unirea cu Roma de la 1700 o vede ca o binefacere pentru români, nu numai spiritual, ci și cultural, căci „au dobândit românii învățători în Roma, crescuți și deșteptători și luminători națiunii, care în întunecul de greci și de sârbi în tot trupul națiunii române, s-au limpezit ochii românilor și a străbătut vederea lor până la Roma [...] au început a cunoaște și a simți că sunt o părticică de sânge roman”. Toate acestea îl

îndreptătesc să spună: „Mărit să fii tu, Blajule! Înaintea națiunii române sfânt e numele tău. Tu ești a doua Romă”. (Op. cit. p.129).

După 19 ani de păstorie, s-a stins într-o zi de martie. Ne-a lăsat însă amintirea unui mare ierarh, înzestrat cu multe virtuți de Atotputernicul Dumnezeu: o memorie și o minte ageră, clară și prevăzătoare, credință fermă și fidelitate. A iubit Biserica și cultura, lor le-a dăruit, până la jertfă, viața.

Este înmormântat în cripta Catedralei „Sfântul Nicolae” din Oradea.

Biroul de presă

Exerciții spirituale în Protopopiatele de Marghita și Ier

În zilele de 16-18 Martie 2012, 25 de tineri cu vârste cuprinse între 12-19 ani din Marghita, Suplacu de Barcău și Ciocaia au participat la exercițiile spirituale organizate de Protopopiatul de Marghita în colaborare cu Biroul Pastoral pentru Laici din Oradea.

Locația acestor exerciții spirituale, aleasă de părintele protopop Zorel Miclăuș, a fost Pădurea Neagră, o mică localitate situată la 36 km de Marghita, o zonă liniștită, departe de zgomotul orașelor și a tehnologiilor moderne și potrivită pentru o astfel de activitate.

Tema aleasă a fost „Bucurați-vă mereu în Domnul!” (Fil 4,4), aceeași temă pe care tinerii din întreaga țară o vor aprofunda la Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic, ce va avea loc la Iași în luna iulie.

În prima seară, au avut loc activități de cunoaștere și Calea Sfintei Cruci, o rugăciune pe care tinerii au trăit-o foarte profund, fiind impresionați de suferințele lui Cristos, prezentate cu ajutorul unor imagini din celebrul film, „Patimile lui Cristos”.

Ziua de sâmbătă a început cu celebrarea Sfintei Liturghii oficiată de către pr. Endre Erdody, care a fost alături de noi întreaga perioadă a exercițiilor, și de către pr. Adrian Podar, invitat să țină meditațiile pentru tineri. Încă din timpul predicii, pr. Adrian Podar le-a captat atenția tinerilor prin modul inedit de a le transmite mesajul lui Cristos, apelând la dialog și la exemple concrete. Astfel, tinerii au înțeles că fiecare dintre noi ne putem identifica cu Levi, deoarece Dumnezeu ne cheamă pe fiecare în parte și toți avem o vocație spre fericire, pe care o vom putea atinge, dacă vom avea urechile larg deschise și vom deschide ochii pentru a-L găsi pe Isus.

Prima meditație propusă a fost legată de identificarea prezenței lui Isus în viața noastră, analizând cercul încrederii de la vârsta copilăriei, atunci când acceptăm cu bucurie toate persoanele și activitățile propuse pentru acea vârstă și până la momentul în care creștem și în cercul nostru de încredere dispar pe rând toate persoanele și lucrurile care ne făceau fericiți, rămânând doar sinele, iar apoi doar un mare gol care ne face triști.

După această meditație, tinerii împărțiți în trei grupuri de discuții au răspuns la câte trei întrebări încercând să identifice propriul cerc al încrederii, prezența lui Dumnezeu în viața lor, să descopere care sunt avantajele și dezavantajele trăirii credinței și să găsească modalități pentru a-l păstra pe Isus în inima lor. Tinerii au colaborat foarte bine, chiar dacă pentru o parte dintre ei era prima experiență de acest fel, de a vorbi în public, de a prezenta în fața tuturor concluziile grupului.

După prânz, am avut bucuria să-l primim în mijlocul nostru pe PSS Virgil Bercea, venit să-i salute pe tineri și pe organizatori, fiind bucuros de locul ales pentru exerciții și de a-i întâlni pe cei prezenți. Primind binecuvântarea sa, Preasfințitul a mers mai departe la Zalău, pentru a-i vizita și pe tinerii din Șimleu Silvani-

ei, prezenți la exercițiile spirituale organizate pentru ei.

A doua meditație a fost despre importanța sacramentului Spovedaniei și al primirii lui Isus în Sfânta Taină a Euharistiei. În discuțiile pe grupuri, tinerii au răspuns la întrebări legate de Postul Mare, au descoperit că este importantă orice mică renunțare pentru Isus.

După meditație, tinerii au avut posibilitatea să se spovedească, moment care a concluzionat exercițiile spirituale.

Duminică, după celebrarea Sfintei Liturghii, au avut loc concluziile. Fiecare participant și-a exprimat părerea despre zilele petrecute împreună și a împărtășit cu ceilalți cel puțin un lucru pe care l-a învățat și pe care dorește să-l pună în practică.

Dorim să-i mulțumim părintelui protopop Zorel Miclăuș pentru organizarea exercițiilor spirituale, dar și pentru prezența sa în fiecare zi alături de tineri, părintelui Adrian Podar, care a susținut frumoasele meditații și le-a captat atenția tinerilor, implicându-i în dialog și ajutându-i să se deschidă să se spună punctul de vedere, părintelui Endre Erdody, paroh la Ciocaia, pentru disponibilitatea și prezența sa în acest sfârșit de săptămână și pentru celebrarea Sfintelor Liturghii, Biroului Pastoral din Oradea care a colaborat cu Protopopiatul de Marghita și a ajutat la buna desfășurare a activităților, precum și la animarea grupurilor de discuții și a momentelor recreative și tuturor celor care au contribuit într-un fel sau altul.

Sămânța fiind semănată, sperăm ca roadele să le culeagă Biserica de mâine, în speranța că tinerii vor căuta mereu să facă voia Domnului, și să aibă parte de o viață curată și sănătoasă în Cristos.

Anca BOT

Exerciții spirituale în Protopopiatele Carei, Supur și Tășnad

În perioada 24-25 martie 2012, aproximativ 80 de tineri cu vârsta cuprinsă între 14 și 20 de ani, proveniți din Protopopiatele Carei, Supur și Tășnad, au participat la Exercițiile Spirituale organizate de Protopopiatul Carei în colaborare cu Biroul Pastoral Eparhial pentru Laici.

Exercițiile Spirituale au început la ora 11:00 când, cu toții împreună, ne-am adunat în Biserica Sfântul Andrei din Carei. După salutul de bun venit, adresat de către părintele protopop Radu Filip, tinerii din Carei i-au întâmpinat pe ceilalți tineri participanți cu un imn propriu, intitulat „Să fi cuminte, copile”. Ne-am bucurat de prezența preoților în mijlocul nostru, care au dorit să ne fie alături pe tot parcursul zilelor, iar meditațiile au fost susținute de către părintele Zorel Zima.

În prima meditație, care a avut ca temă „fericirea”, părintele Zorel i-a îndemnat pe participanți să conștientizeze că: „fericirea este un dar minunat pe care trebuie să îl căutăm, iar în această căutare să conștientizăm / să acceptăm și suferința, pentru că astfel devenim mai capabili de a vedea frumusețea vieții. Din suferința unei stridii iese cea mai frumoasă podoabă: perla. Dumnezeu ne învață că putem depăși momentele dificile, grele și putem ajunge la Fericire”.

Înainte de prânz, participanții, au avut ocazia să viziteze Castelul din Carei, după care a urmat prânzul și un moment de pauză, timp în care tinerii au avut ocazia să se cunoască mai bine.

Sâmbătă după-amiază, am dorit și noi să ne unim în spirit și rugăciune cu toți cei care în peste 20 de orașe ale țării au organizat „Marșul Vieții”. Tinerii au participat activ la acest moment prin rugăciune și cântec, după care a urmat un moment recreativ.

În cea de-a doua meditație s-a vorbit despre „iubire”, o iubire care trebuie să fie universală, îndreptată spre toți oamenii. Părintele i-a încurajat pe tineri să fie activi în biserică, să fie acea „bucățiță de drojdie

care fermentează” și face ca și cei din jur să descopere iubirea lui Dumnezeu, care este în același timp și bucurie; Sfântul Filip Neri spunea: „Fețele încruntate și posomorâte nu sunt făcute pentru bucuria Paradisului”. S-a pus accentul și pe lupta împotriva păcatului, deoarece păcatul este lipsa iubirii; de aceea trebuie să nu uităm că avem mereu posibilitatea de a ne reîntoarce în brațele lui Dumnezeu.

După meditație, tinerii, împărțiți pe grupuri, au

avut ocazia să discute asupra celor prezentate.

La ora 19.00 a avut loc, în biserică, „Calea Crucii”, animată de tineri, un moment de rugăciune și meditare a suferințelor lui Cristos, după care a urmat, în fața bisericii, un gest simbolic – aprinderea unei lumânări de către fiecare participant pentru toți copiii nenăscuți, dar și un semn de speranță și mulțumire pentru darul prețios al vieții. După cină, participanții au vizionat filmul „Fiți cuminiți dacă puteți”.

Duminică la ora 10:00 a avut loc Sfânta Liturghie la care au participat un număr mare de preoți și credincioși, după care a avut loc activitatea destinată concluziilor finale, apoi prânzul, iar restul zilei a fost dedicat jocurilor și activităților de grup.

Dorim să-i aducem mulțumirea noastră Domnului pentru reușita acestor zile spirituale, părintelui protopop Radu Filip pentru organizare, dar și pentru prezența sa în fiecare zi alături de tineri, părintelui Zorel Zima, care a susținut meditațiile, tuturor preoților care au fost alături de tineri în aceste zile și tuturor celor care au contribuit într-un fel sau altul pentru ca această întâlnire să fie una benefică și să aducă roade bogate.

Tinerii au fost entuziasmați de această întâlnire și au exprimat dorința ca și în viitor să se organizeze astfel de întâlniri dedicate lor.

Sr. Letizia

Exerciții spirituale în Protopopiatul Șimleu Silvaniei

În zilele de 16-18 martie a.c. au avut loc exercițiile spirituale pentru tinerii din Protopopiatul Șimleu Silvaniei, care s-au desfășurat la Pensiunea „Colț de Rai”, pe Munții Meseșului, județul Sălaj. Au participat un număr de 54 de tineri proveniți din parohiile: Plopiș, Iaz, Valcău de Jos, Drighiu, Halmășd, Bădăcin, Șimleu Silvaniei, Porț, Marca, Cehei, Șumal cu vârstă de peste 14 ani. Meditațiile au fost susținute de către Pr. Conf. Univ. Dr. Eugen Jurcă de la Facultatea de Psihologie a Universității de Vest din Timișoara. Tema exercițiilor spirituale a fost „Tinere, fie îți zic scoală-te!” (Lc 7,14).

Prelegerile prezentate de către părintele Jurcă au fost intercalate cu ateliere de lucru în care tinerii au primit diferite sarcini de nuanță psihologică, dar și cu momente recreative în care au avut loc diferite jocuri. Reprezentanții Biroului Pastoral Eparhial pentru Laici al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea au fost Sora Kasia, precum și Veridiana Ghiurcă, care au organizat jocurile și au animat toate activitățile.

Un moment emoționant a fost reprezentat de vizita Preasfinției Sale Virgil Bercea, care s-a deplasat în cursul zilei de sâmbătă pentru a adresa un cuvânt de încurajare tinerilor, îndemnându-i să fie apropiați față de biserică și de preoți, să facă fapte bune, să caute a fi exemple bune pentru cei din jurul lor.

În seara zilei de vineri tinerii s-au rugat împreună „Calea Crucii”. La Sfânta Liturghie din zilele de sâmb-

bătă și duminică au concelebrat părintele Eugen Jurcă, părintele Nicolae Bodea, protopop de Șimleu Silvaniei și părintele Ioan Șanta, paroh al Parohiei Plopiș și responsabil desemnat al activităților cu tinerii în Protopopiatul Șimleu Silvaniei. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de către participanți, avându-i în fața lor pe tinerii din Șimleu Silvaniei.

Mulțumim Bunului Dumnezeu pentru aceste zile de reculegere, sperăm într-un curs ascendent al activităților cu tinerii, deoarece viitorul Bisericii îl constituie aceste mlădițe pline de speranță.

Pr. Ioan ȘANTA

Exerciții spirituale pentru studenții laici

În perioada 23-25 martie 2012, studenții laici ai Colegiului „Sfânta Familie” din Oradea, însoțiți de către Pr. Paul Popa, s-au retras din cotidianul agitat al orașului pentru câteva zile de exerciții spirituale pregătitoare pentru perioada pascală, la Arieșeni.

Aceste exerciții au avut ca și temă: „Criza în credință”, un subiect de interes și actualitate pentru tinerii participanți, care au fost în număr de 50.

Meditațiile au fost pregătite de către Pr. Anton Chifor, rector al Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea, momente în care tinerii au răspuns la întrebările lansate privind scopul și identitatea personală, precum și fericirea sau prezența acesteia în viața creștinului.

Seara de vineri a dat startul activităților de cunoaștere, urmate de jocuri și dansuri animate în permanență de tineri; ziua s-a încheiat cu rugăciunea de seară, instalându-se astfel atmosfera propice meditațiilor. Dintre activități amintim: Sfânta Liturghie celebrată zilnic, vizionarea filmului „The Intouchables”, rugăciunile de seară, discuțiile pe

grupuri, timpul acordat meditației și spovezilor, precum și alte activități ludice.

Totodată, profitând de locație și vremea favorabilă, tinerii s-au putut bucura și de frumusețea naturii, luând cu asalt pârtia.

Duminică, 25 martie, toți cei prezenți au sărbătorit și hramul Colegiului „Sfânta Familie”, care cade la sărbătoarea Bunevestiri.

Fondacio

Zi de reculegere pentru copii și tineri la Beiuș

Echipa Biroului Pastoral, împreună cu Surorile Minime ale Reginei Purgatorului din Beiuș, au propus o zi de reculegere pentru copiii și tinerii din protopopiat, dându-se astfel startul exercițiilor spirituale din Eparhia de Oradea.

Evenimentul a avut loc sâmbătă, 10 martie 2012, la casa surorilor Minime ale Reginei Purgatorului din Beiuș.

Participanții au fost în număr de 14, provenind din parohiile Beiuș, Ioaniș, Ștei și Băița, însoțiți de către preoții: Pr. Emil Ghiurca și Pr. Iosif Slobodnic.

Întâlnirea a fost deschisă prin cânt și rugăciune, după care a urmat o cateheză (prezentare Power Point) referitoare la rugăciunea Psalmilor și despre fericirea în Hristos.

Pentru o mai bună înțelegere a Scripturii, tinerii au vizionat câteva secvențe din filmul Moise, întărită de o scurtă meditație a Pr. Iosif și urmată de prânzul servit împreună.

Jocurile, bansurile și entuziasmul au favorizat o atmosferă adecvată consolidării prieteniiilor.

Fiind o zi de reculegere, la final tinerii și copiii participanți au petrecut un timp în adorație, momente de meditație și recunoștință pentru harurile primite.

Următoarele exerciții spirituale vor avea loc în 16-18 martie în protopopiatele Șimleu Silvaniei și Marghita, iar în 23-25 martie în protopopiatele Zalău, Carei, precum și în Colegiul Sfânta Familie.

„Lăudați-l pe Domnul toate neamurile, lăudați-l toate popoarele!” (Ps. 116)

Veridiana GHIURCĂ

Zi de reculegere pentru adulți la Beiuș

„Cântă, suflete, pe Domnul tău cel sfânt. Cântă, suflete, El viață dăruie”

Sâmbătă, 17 martie 2012, la Casa Surorilor Minime ale Reginei Purgatorului din Beiuș a avut loc o reculegere spirituală la care au participat circa 30 de credincioși proveniți din: Gruilung, Calea Mare (însoțiți de pr. Alexandru Chivari) din Ștei (pr. Emil Ghiurca) și, desigur, din Beiuș (pr. Ioan Mada și pr. Iosif Slobodnic).

Această fericită întâmplare spirituală coordonată de surorile din Beiuș, sora Maria și sora Antonella, ne-a prilejuit nouă, credincioșilor, dorința și șansa de a „da în schimb Domnului, pentru tot binele pe care ni l-a făcut” trăirile, speranțele și voința noastră creștină.

După Sfânta Liturghie oficiată de părintele protopop Ioan Mada, pr. Iosif Slobodnic și pr. Alexandru Chivari, sora Hanny Rolfes, venită din Satu Mare (Congregația Surorilor Misionare ale Inimii lui Isus) ne-a îmbucurat din nou cu prezența sa activă, cu debordanta sa măiestrie de pedagogie catehetică, provocându-ne la o meditație participativă cu privire la Sfântul prooroc Ilie. În felul acesta, la cererea grupului de cateheză a Reuniunii Mariane din Beiuș s-a continuat seria meditațiilor spirituale despre personaje din Vechiul Testament.

Activitatea s-a încheiat printr-o adorație, mediată de sora Antonella și pr. Emil Ghiurca. Timp profund și înălțător în care am trăit clipe de liniște, estompate treptată a grijilor, a materialității cotidiene, pentru a ne umple sufletele cu dorința de a aduce „jertfă de laudă” și de a „invoca numele Domnului”.

Ioan DĂRĂBĂNEANU

Colectă Specială

Asociația Caritas Eparhial Oradea, la îndemnul PSS Virgil Bercea, a organizat o colectă specială pentru sinistrații zăpezii. Tasul din data de 26 februarie 2012, a fost predat, de fiecare parohie asociației. Astfel au intrat în caseria asociației suma de **19.263 lei**.

Domnul să vă binecuvânteze pe toți cei ce aduceți daruri și faceți bine întru sfintele noastre biserici și vă aduceți aminte de cei săraci.

Pr. Olimpiu Todorean

Mănăstirea „Maica Domnului”, **2.306 lei**

Parohia Ciocaia, **600 lei**

Parohia „Tuturor Sfinților”, Don Orione, **700 lei**

Parohia Sfânta Treime Nufărul, **241 lei**

Parohia Haieu, **80 lei**

Parohia Galoșpetreu, **300 lei**

Parohia Sântandrei, **600 lei**

Parohia Velența, **147 lei**

Parohia „Înălțarea Domnului” Decebal Oradea, **315 lei**

Parohia Oradea 1, **930 lei**

Parohia Cheț, **217 lei**

Parohia Silvaș, **50 lei**

Parohia Tășnad, **424 lei**

Parohia Căuaș, **50 lei**

Parohia Franciscană Carei, **209 lei**

Parohia Sâmbăta, **565 lei**

Parohia Petid, **120 lei**

Parohia Brătești, **40 lei**

Parohia Holod, **220 lei**

Parohia Vălani de Beiuș, **314 lei**

Parohia Horoatu Crasnei, **405 lei**

Parohia Sf. „Petru și Pavel” Zalău, **518 lei**

Parohia „Sf. Familie” Zalău, **1.650 lei**

Parohia Marin, **50 lei**

Parohia Chilioara, **50 lei**

Parohia Ban, **60 lei**

Parohia Pecei, **100 lei**

Parohia Ortelec, **90 lei**

Parohia Beliu, **468 lei**

Parohia Petrani, **40 lei**

Parohia Sititelec, **30 lei**

Parohia Săuca, **250 lei**

Parohia Dumbrava, **120 lei**

Parohia Marghita, **900 lei**

Parohia Sânlazăr, **250 lei**

Parohia Crestur, **50 lei**

Parohia Izvoarele, **130 lei**

Parohia Suplacu de Barcău, **74 lei**

Parohia Tinca, **73 lei**

Parohia Ginta, **70 lei**

Parohia Girișu de Criș, **31 lei**

Parohia Șilindru, **300 lei**

Parohia Sărsig, **339 lei**

Parohia Ghenetea, **220 lei**

Parohia Beiuș, **400 lei**

Parohia Drăgoteni, **50 lei**

Parohia Pocola, **130 lei**

Parohia Valea de Jos, **30 lei**

Parohia Șuncuiuș, **50 lei**

Parohia Delani, **38 lei**

Parohia Băița, **60 lei**

Parohia Prisaca, **160 lei**

Parohia Ștei, **100 lei**

Parohia Grădinari, **50 lei**

Parohia Șimleul Silvaniei, **1.224 lei**

Parohia Dridiu, **610 lei**

Parohia Halmăjd, **550 lei**

Parohia Iaz, **175 lei**

Parohia Gruilung, **122 lei**

Parohia Calea Mare, **140 lei**

Parohia „Sfântul Gheorghe”, Oradea, **250 lei**

Parohia Sarcău, **68 lei**

Parohia Voivozi, **170 lei**

Parohia Valea lui Mihai, **190 lei**

Virginia PARASCHIV

Locul căpătâinii

*și prințul acela le zise muștrând
priveghiul pe munte măslinii-s în râu
iar râul din cedrii coboară de-acum
izvorul acesta cu sânge și foc
din stele corabia tatălui scursă
gătită-i de praznic cu moartea pe drum
cădea-vor lumină și semne-n cetate
ascunse în ochiul de barcă rotund
spre urma tăcerii fecioarei un gând
cu lumile negre din hău contopit
grăbește părinte corabia dorm
tovarășii mei vânzătorul e beat
iar cel cu urechea tăiată e orb
întreaga suflare-i doar ură-n delir*

*și surdă chemarea rămâne-n văzduhuri
iar ochii se sting telescopic în tâmpile
curg calde sudori din pietre pe ceruri
o urmă de stea mergătoare prin zodii
când murmură boarea de taine-n comete*

*dar iată cu săbii toiege și cruci
bătrâni farisei cărturari și norod
umplură grădina zorindu-l pe prinț
din havra de aur cuvântul arzând
al vostru e ceasul și noaptea poruncă
de zicere-n cer să fie-mplinită
cuvântul mi-l cereți sămânța dintrânsu-i
venită din stele ce nu vă cunosc
vreți huma luați-o dar dați-mi răgaz
un semn să culeg din adâncuri spre nori
dar hoarda păgână cu lanțuri și spini
din casa cu pricini coroane-i născu.....
și spuse mulțimii mai drept dregătorul
o hulă de moarte stărnit-a străinul
păstorii cetății degrabă să-l prindă
iar sfatul să-l judece aspru în zori*

*când zodii cu stele de cruce-ndreptară
mesajul rotunde corăbii-n genune
se duse și ultimul sol din ogradă
de spaime lăsându-și stăpănu-ncercat
iar cei ce-l păzeau prorocire cerându-i
lovindu-l cu pumnii scuiându-l pe-obraz
în taină l-au pus la masa cu sfat*

*pe când vânzătorul cu ștreangul alături
la țarina sângelui stă îngropat
ei cer judecată de moarte și chin
degeaba că jertfă de om în cetate
nu-ngăduie templul cu legea-i de stâncă
iar prințul le spuse sunt doar un străin
ce-așteaptă corabia tatălui dusă
din lumea aceasta ce nu-i lumea noastră
născător de zodii și stele e cerul
când noi popasul ni-l facem vremelnic
demult încercată de cer a mea mamă
lumină zărind în rotundul cu vâslă
cu pântecul plin în carne și oase de
om zămislise sărmana mea ființă
ai mei sunt aproape și pace vestesc*

*să-l cruțe la rege vecin îl aduse
acel domnitor tovarăși vrăjmașii
apoi se făcură cu doamna alături
vedenii de moarte ceru împlinire
delirul mulțimii zălude cu apă
spălându-și osânda și mâinile roșii
apoi peste cruce cu trestii-l lovira
cu spinii pe frunte cu spinii-n orbită
amarnic scuiându-l oșteni din cohorte
și-n grabă-l purtară pe când dregătorul
le zise cu spaimă e rege și prinț
la locul cu pietre să-i puneți un tron
și-n veac să rămâne neuns împărat
dar gloata setoasă de sânge-n strigare
să piară îndată pe lemn înălțat*

*și gol prin cetate la locul de capăt
tâlharii pe cruci cerșesc amânare
țăranul cu fapta din drum bocitoare
femei despletite de prunci născătoare
le plânge străinul căci zilele trec iar
munții vor merge căzând peste nori
și frunza usca-se-va-n apa de stâncă
când cel însetat bând smirnă din jar
oțetul turnase-n ostașul de bronz
pe glezne și palme pătrunse de lemn
cerând mângâiere doar prințul o vorbă
de mamă poruncă tovarăși zorind
să-i ceară mulțimii nici gând de-ndurare*

*iar ochii spre cer înălțând glas cu tunet
trecând prin văzduh chemarea din stele
uitat sunt părinte la locul de cruce
această-ntâlnire se-amână vremelnic
cel cu buretele-mi cere cuvântul iar
duhul meu șoptă-i de-acuma-n suspin*

*atunci un cutremur pământ foc și apă
pe templul ce rupe din ziduri morminte
deschide să intre să iasă o lume
prin larmă sutașul cu sulița-n fluier
de os nezdrobotă speranță în glod
spre drumul de piatră doi îngeri de aur
pe prinț îl cerură în ierburi și flori
cu giulgiul alături doar ochii femeii
vor trupul să-l plângă din cer o ciudată
lumină de stele zvâcnind spre adânc*

*în paznici soldații pleiade schimbară
la fiece noapte cu zaruri pe zori
noroiul din visul iscat de cutremur
mai zboară corăbii cu pântec rotund
și albe ca focul trăznit din orbite
când lespede grea în fulgi se destramă
iar cel ce purta în giulgiu supliciu
cu față de fulger și haină de ceară
topindu-se-n ziduri albastre de teamă
călcate cu moartea născută din hău
sub taina plecării rotunde corăbii
de prinț doar un înger străin mesager
mai spune femeilor ard mirodenii
în spaimă legate pe umbre de vânt*

*s-au strâns slujitorii fugind din cetate
din ochiul femeii prințul zărind
în norul de foc o lumină și-o arcă
rotundă spre stele corăbii gonind
iar vraja se frânse în zodii speranțe
pe calea de albe puzderii lumini
din cer întuneric deplin să coboare
de-a pururea taina de unde venim*

**ODELE MARAMUREȘULUI,
Editura Transilvania, 2011**

Hirotesiri de lectori și un nou diacon la Oradea

Duminică, 25 martie, în sărbătoarea Bunei Vestiri, la Sfânta Liturghie arhierescă din Catedrala greco-catolică din Oradea, Preasfințitul Virgil Bercea a binecuvântat reverendele pentru studenții anului I și a hirotesit întru lectori studenții anului III. Acest eveniment a fost așteptat cu nerăbdare și multă emoție atât de către cei șapte seminariști care au primit reverenda cât și de către cei cincisprezece ridicați la treapta lectoratului.

Seminariștii i-au avut alături la acest eveniment pe cei dragi care i-au susținut și au trăit emoțiile împreună cu ei. Noii lectori, dar și cei care au primit reverendele, au participat mai apoi la serviciul liturgic din altar respectiv din cor. Tot în cadrul Sfintei Liturghii un alt eveniment care a marcat sărbătoarea a fost acela al hirotonirii întru diacon a ipodiaconului Adrian Fabian Botea, absolvent al Seminarului nostru, promoția 2004-2008. Sărbătoarea de duminică reprezintă o bucurie precum și o speranță a faptului că Dumnezeu este tot mai prezent în viețile tinerilor, chemându-i la o misiune de slujire, dăruire și predicare a cuvântului Său.

Matei CHIRILIOAEI

A 23-a călătorie apostolică

Papa Benedict al XVI-lea a plecat în a 23-a sa călătorie apostolică dincolo de granițele Italiei, în data de 23 martie 2012 urmând să ajungă în Mexic, apoi în Cuba. Sfântul Părinte a plecat de pe aeroportul Fiumicino din Roma la 9.30AM, urmând să ajungă în Leon, în statul mexican Guanajuato, la 4.30PM (11.30 ora Romei). Leon este al patrulea oraș ca mărime în Mexic și se află în centrul geografic al țării.

Sfântul Părinte a rămas în Mexic până pe 26 martie, în acest timp fiind cazat la Colegiul Miraflores, o instituție de învățământ numită după o mănăstire cartusiană din Burgos, Spania, instituție condusă de surorile Slujitoare ale Euharistiei și ale Maicii lui Dumnezeu. Cele trei zile ale Papei în Mexic au fost împărțite după cum urmează: sâmbătă s-a întâlnit cu președintele Felipe Calderon Hinojosa, apoi a salutat copiii și credincioșii în Plaza de la Paz din Leon. La 10AM duminică a prezidat Liturghia în Parque Bicentenario, iar seara Vesperele în Catedrala din Leon. A plecat din Cuba luni, 26 martie.

În editorialul său săptămânal pentru "Octava Dies", directorul biroului de presă al Sfântului Scaun, pr. Federico Lombardi, a enumerat motivele călătoriei papale în Mexic și Cuba: bicentenarul independenței popoarelor din America Latină; dorința entuziastă a mexicanilor de a-l primi pe Papa; a douăzecea aniversare a relațiilor diplomatice dintre Mexic și Sfântul Scaun; 400 de ani de la descoperirea statuii "Nuestra Senora de la Caridad del Cobre" din Cuba, aniversare marcată de un An Jubiliar.

Dar, a spus pr. Lombardi, "această călătorie în inima Americilor are și un țel

specific. Va fi o călătorie a speranței. Speranță pentru mexicani, un popor cu imense resurse și un potențial deosebit, dar actualmente afectat de probleme grave ce pun în cumpănă prezentul și viitorul, pe primul loc fiind problema violenței." Purtătorul de cuvânt a vorbit și despre "speranța pentru cubanezi, care simt că se află în pragul a ceea ce potențial ar fi o nouă epocă, în care cuvintele Papei Ioan Paul al II-lea despre deschiderea reciprocă a Cubei și a lumii întregi s-ar putea împlini într-un climat de dezvoltare, libertate și reconciliere."

La final pr. Lombardi a vorbit și despre "speranța pentru toată America Latină, unde Biserica angajată în 'misiunea continentală', lansată de Conferința de la Aparecida, dorește să continue să își aducă o contribuție esențială la progresul continentului, pentru ca valorile umane și creștine să garanteze dezvoltarea umană integrală, în ciuda dificultăților și pericolelor vremurilor actuale."

www.catholica.ro

